

חינוך החשיבה

עלון מס' 19, חשון תשס"א, סתיו 2000

למידה: גישות חדשות

משרד החינוך
מנהל כ"א, תאום ובקרה

משרד החינוך
האגף לתכניות לימודים

מכון ברנקו וייס לטיפוח החשיבה

אין להעתיק, לשכפל, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי, אלקטרוני, אופטי, או מכני (לרבות צילום והקלטה) ללא אישור בכתב מהמוציא לאור.

מסת"ב 965-7050-18-9 ISBN

עורך: יורם הרפז
עורכת אורחת: אנה ספרד
תרגום ועריכת לשון: עידן ירון
עריכה ממוחשבת: הילה משי
איורים: עמוס אלנבוגן
תרגום מאמרו של לייב ויגוצקי: אנה וקסלר
עריכה מדעית למאמרו של לייב ויגוצקי: גבריאלה עילם
ייעוץ מדעי למאמרו של לייב ויגוצקי: אלכס קוזולין
תרגום מאמרו של ארנסט פון גלזרפלד: אמיר צוקרמן
ריכוז והפקה: ענת פלג

מערכת העלון: מכון ברנקו וייס לטיפול החשיבה
רח' הנטקה 40, ירושלים 96782
טל': 02-6436881/2

לוחות והדפסה: פרינטיב
נדפס בישראל

© 2000
כל הזכויות שמורות
למכון ברנקו וייס לטיפול החשיבה
ת.ד. 648, ירושלים 91006

תוכן העניינים

דבר העורך	5
שתי מטפורות של למידה, והסכנות הטמונות בבחירת אחת בלבד אנה ספרד	13
תאוריית הידיעה הקונסטרוקטיביסטית של פיאז'ה ארנסט פון גלזרפלד	33
חינוך והתפתחות שכלית לייב ויגוצקי	55
למידה והתפתחות: תאוריות מרובות, עולמות אפשריים גבריאלה עילם	68
פסיכולוגיה קוגניטיבית מעודכנת – לקראת פריצות דרך חדשות בלמידה ובהוראה סטלה ווסניאדו	79
תרבות הרכישה והפרקטיקה של ההבנה ג'ין לייב	98
למידה התכוונותית כמטרה של ההוראה קרל ברייטר ומרלן סקרדמליה	116
פנים רבות לקונסטרוקטיביזם דיוויד פרקינס	143

האומץ להיות קונסטרוקטיביסטי 151
מרטין ברוקס וז'קלין ברוקס

למידה מותאמת אישית 163
תאודור סייזר

למידה רבת עוצמה 171
רון ברנדט

נתיב ההבנה – שיחה עם הווארד גרדנר 193
מרג' שרר